

Registratienummer: Z -13-06592 / 13829

Ontwerp partiële herziening regionale structuurvisie Goeree-Overflakkee, Windenergie

Inleiding

In december 2010 hebben de gemeenteraden van de 4 voormalige gemeenten op Goeree-Overflakkee de Regionale Structuurvisie Goeree-Overflakkee vastgesteld. Na de samenvoeging van deze gemeenten tot de gemeente Goeree-Overflakkee is deze structuurvisie nog steeds van kracht.

Zowel de regionale structuurvisie Goeree-Overflakkee als de beleidsvisie Goeree-Overflakkee Energieneutraal 2030 herkennen de potentie van het eiland voor de opwekking van duurzame energie, inclusief windenergie. Zorg bestaat daarbij wel over o.a. de impact van grote windparken op land. Als uiteindelijke regionale doelstelling voor 2030 voor windenergie werd 125 MW opgesteld vermogen vastgesteld.

Op Goeree-Overflakkee staat op dit moment ongeveer 60 MW aan opgesteld windenergievermogen op land. Rijks- en provinciaal beleid vragen van de gemeente echter een extra inspanning voor wind op land. Doelstelling daarbij is tussen de 200 en 300 MW opgesteld windenergievermogen in 2020 voor Goeree-Overflakkee.

Bestuursakkoord

Om invulling van deze doelstelling door Rijk of provincie Zuid-Holland te voorkomen en zelf de regie te houden hebben de 4 voormalige gemeenten met de provincie in het bestuursakkoord, "Duurzame energie op Goeree-Overflakkee" (19 december 2012), afspraken gemaakt over de realisatie van maximaal 260 MW windenergievermogen op Goeree-Overflakkee. Dit is inclusief de bestaande en/of reeds vergunde windturbines.

Om uitvoering te kunnen geven aan dat bestuursakkoord is herziening van zowel de provinciale als de regionale/gemeentelijke structuurvisie vereist. Vervolgens kan het in de gemeentelijke structuurvisie vastgelegde beleid dienen als ruimtelijke onderbouwing van planologische besluiten en besluitvorming over in te dienen aanvragen voor de bouw van windturbines op Goeree-Overflakkee.

Samenwerkingsovereenkomst

Een groot aantal initiatiefnemers, grondeigenaren en organisaties is geïnteresseerd in het realiseren van windenergie op Goeree-Overflakkee. De meeste hiervan hebben zich verenigd in de Coöperatie Windgroep Goeree-Overflakkee (Windgroep). Gemeente en provincie hebben met de Windgroep een samenwerkingsovereenkomst ondertekend, "Wind werkt voor Goeree-Overflakkee" (6 juni 2013), om in samenwerking invulling te geven aan de doelstelling van maximaal 260 MW windenergievermogen op Goeree-Overflakkee in 2020.

Uitwerking taakstelling

Op de plankaart bij deze partiële herziening van de regionale structuurvisie zijn de locaties aangegeven waar de nieuwe windenergieopgave op Goeree-Overflakkee kan worden gerealiseerd. Deze locaties zijn voortgekomen uit het door provincie en gemeente gezamenlijk opgestelde plan-MER Windenergie Goeree-Overflakkee.

Op basis van de plan-MER uitkomsten geniet de plaatsingsvisie *clusters in de rand zone afgewisseld met vides* de voorkeur. Plan-MER en bestuursakkoord leiden voor provincie en gemeente vervolgens naar een voorkeur voor het alternatief *grote clusters in de rand zone*, waarbij als locaties voor windenergie worden aangewezen: Noordrand, Polder Oude Stad, Den Bommel Zuid, Piet de Wit en Battennoert. Binnen deze locaties mogen windparken in clusters worden gerealiseerd.

De locatie Noordrand neemt hierbij een bijzondere positie in. Een aantal clusters uit de plan-MER is daarin samengevoegd tot één locatie, waarvan de invulling via project-MER en bestemmingsplan pas kan plaatsvinden als deze wordt geïntegreerd in het totaal plan voor de gebiedsontwikkeling Noordrand. Dit ter beoordeling van provincie en gemeente. Binnen deze locatie mag maximaal 60 MW worden gerealiseerd.

Naast de nieuw aangewezen locaties, zijn er binnen de gemeente nog 2 locaties waar al windturbines staan of waar deze al zijn vergund, maar die buiten de plaatsingsvisie vallen. Deze locaties, Herkingen en Hellegatsplein, zijn op de kaart als bestaand aangegeven en blijven gehandhaafd, op basis van verworven rechten.

Voor de locatie Battennoert worden in het planMER aanzienlijke negatieve effecten op het landschap verondersteld vanwege de interferentie met het beoogde windpark op de Krammersluizen in de gemeente Schouwen-Duiveland. Omdat op de locatie Battennoert al windturbines aanwezig zijn en interferentie met het windpark Krammer dus reeds een gegeven is, wordt deze locatie toch aangewezen als plaatsingslocatie.

Buiten deze aangewezen plaatsingsgebieden mogen geen nieuwe windturbines worden geplaatst.

Ruimtelijke voorwaarden voor windenergie per plaatsingsgebied

Bij het realiseren van de locaties windenergie op Goeree-Overflakkee zijn cumulatieve effecten op beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden) en soorten (Flora- en faunawet) mogelijk. Bij de invulling van de locaties is daarom in de volgende fase van besluitvorming (projectMER) een integrale aanpak vereist. Effecten van de locaties windenergie op beschermde gebieden en soorten moeten in samenhang worden onderzocht en getoetst. Bij de ontwikkeling van de locaties windenergie dient een procedure te worden doorlopen, waarin alle in het gebied voorkomende initiatieven worden meegenomen.

Ten aanzien van de plaatsingsvisie *robuuste clusters in de rand zone afgewisseld met vides* dient bij de uitwerking te worden gezocht naar het plaatsen van turbines in logische clusteropstellingen met aandacht voor de onderlinge afstanden tussen, en hoogtes van, windturbines in het cluster. Ook van belang is de mate van het mogelijk optreden van interferentie met de andere plaatsingsgebieden en het aansluiten bij de grens land-water.

Voor het onderwerp leefomgeving geldt dat bij de aangewezen plaatsingsgebieden zoveel mogelijk rekening is gehouden met normen voor geluid en slagschaduw door deze op zo ruim mogelijke afstand van woonkernen te begrenzen. Voor de vervolgfase zijn er twee belangrijke aandachtspunten voor leefomgeving (geluid en slagschaduw), namelijk stiltegebieden en vrij liggende woningen. Het gebied Noordrand ligt deels in een stiltegebied.

Naast deze aandachtspunten per thema zijn er specifieke aandachtspunten per plaatsingsgebied op basis van de planMER resultaten. Deze aandachtspunten per aangewezen plaatsingsgebied zijn:

Plaatsingsgebied	Aandachtspunten
Noordrand:	• Ecologische effecten Scheelhoek • Vrij liggende woonbebouwing • Buisleiding Gasunie • Noordrand project • Effecten op woonkern Sommelsdijk/Middelharnis
Polder Oude Stad	• Vrij liggende woonbebouwing • Bestaande windturbine opstelling • Effecten op woonkern Stad aan 't Haringvliet • Demagnetiseringsgebied mijnenvegers Defensie voor de kust
Den Bommel Zuid	• Vrij liggende woonbebouwing • Effecten op woonkern Den Bommel
Piet de Wit	• Vrij liggende woonbebouwing • Bestaande windturbine opstelling
Battenoot	• Vrij liggende woonbebouwing • Interferentie met project Krammersluizen • Interferentie bestaande turbines Herkingen • Bestaande windturbine opstelling

Naast de bovenstaande specifieke aandachtspunten zijn er enkele overige algemene aandachtspunten bij het ontwikkelen van windenergie. Deze aandachtspunten zijn:

- Waterkeringen: organiseren overleg met Rijkswaterstaat en Waterschap als tussenstap naar (deel)projecten, vanwege aanwezigheid waterkeringen.
- Netaansluiting: voorbereiden met Stedin en TenneT waar windparken komen, wat benodigde capaciteit is en op welke wijze transformatorstations en overige infrastructuur zo min mogelijk milieueffecten genereren.
- Radar: mogelijk hebben de locaties windenergie gezamenlijk impact op de radar van Defensie; tijdig in overleg te treden met Defensie / TNO.

Bij de bovenstaande algemene punten zullen gemeente en provincie zich gezien de aard van de stakeholders en wens om integraal vorm te geven aan windenergieontwikkeling op Goeree-Overflakkee waar nodig inzetten voor het bereiken van de doelstelling.

Windenergie als stimulans voor sociaaleconomische ontwikkeling

Het produceren van duurzame energie is van nationaal belang. Het plaatsen van windturbines heeft echter lokaal impact op bijvoorbeeld leefomgeving, landschap, natuur. Op Goeree-Overflakkee wordt de grootschalige windenergieontwikkeling sterk verbonden met de noodzaak tot verbetering van het sociaaleconomische klimaat van het eiland. Dat is uitgewerkt in een beleidsnotitie, waarmee invulling wordt gegeven aan en afspraken worden gemaakt over economische effecten van nieuwe windenergie op het eiland. Deze beleidsnotitie vormt de basis voor een participatieplan zoals benoemd in het “Energieakkoord voor duurzame groei” (SER, 6 september 2013) voor investeerders in windmolenparken. Dit participatieplan dient omwonenden in staat te stellen actief deel te nemen in de planvorming en exploitatie van windparken.

Met een groot aantal initiatiefnemers, verenigd in de Windgroep zijn basisafspraken gemaakt in de samenwerkingsovereenkomst “Wind werkt voor Goeree-Overflakkee” ten aanzien van participatie. Met alle initiatiefnemers die geen lid zijn van de Windgroep zullen eveneens afspraken worden gemaakt die recht doen aan het hierboven omschreven principe alvorens de ruimtelijke procedure te starten.

Windenergie in de toekomst

Energie uit wind is op dit moment de meest rendabele vorm van grootschalige duurzame energieopwekking. Hoewel de noodzaak van duurzame energie structureel van aard is, kan niet met zekerheid worden gezegd dat windenergie in de toekomst nog steeds de meest rendabele vorm van grootschalige duurzame energieopwekking zal zijn. De gemeente behoudt zich, op basis van dit gegeven, het recht voor de bestemming van windenergielocaties te wijzigen na afloop van de economische levensduur van de turbines, zonder recht op planschadevergoeding.

Samenvattend

De partiële herziening regionale structuurvisie Goeree-Overflakkee 2014, met de bijbehorende kaart, biedt het juridisch ruimtelijk kader voor maximaal 260 MW aan windenergie op Goeree-Overflakkee, waarvan maximaal 60 MW in de Noordrand. De planMER Windenergie Goeree-Overflakkee maakt daarvan als onderbouwing deel uit.